

GLAS NARODA.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Štev. 26.

New York, 22. junija 1898.

Leto VI.

Vojne vesti.

Tretje streljanje na trdnjave pri Santiago.

Pet tisoč krogelj izstrelili.

Kingston, Jamaica, 16. junija. Danes je Sampsonovo brodovje tretje streljalo na španske trdnjave pri Santiagu. Več ur so velikanški topovi neprenehoma streljali smrtonosne kroglice na španske trdnjave na bregovih ob luki. Začetkom so Španci srdito in močno streljali, toda škode niso napravili nobene. Španske baterije so močno poškodovane in skoraj vsi topovi niso več za rabo. Zguba Špancev mora biti velika.

Dinamitna križarka „Vesuvius“ je večer zvečer pričela streljanje. Poti polnoči priplula pred vhod v luko izstrelila je iz velikanskih topov tri strele, vsak po 250 funtov strelnega bombaža. Dva strela srečala sta brez Morro Castle v notranjo luko. Jeden strel se je razletel z strašnim gromom; ogenj je bil tako velikanski, da je bilo videti kakor bi bil uho v luko peklenjska vrata.

Že večer večer so ladje prejele dotična povelja. Danes jutraj ob pol štirih so pljule proti luki. 3000 jardov od suhega in 2000 čevljev druga od druge oddaljena so se postavile v polkrogu. Morski mački so zarobljali v globočino. Velikani v sredi in manjše ladje ob straneh so nestrpno čakali znamenja. Dvajset minut po petih je „New York“ začela streljati in druge ladje so sledile. Na enkrat je zagrmel gost dim brodovje, strel ni bilo več moč šteti, vmešalo se je v grozno gromenje. Ko se je dim razgnil, videlo se je kake razvaline je napravilo streljanje. Kapitani so dobili povelje ne trošiti streljiva po nepotrebnem.

Zaloga smodnika v zrak zletela.

„Massachusetts“ je z 1000 funtov težko kroglo zadela obzidje „Estrella“ baterije in napravila velikano luč. „Texas“ je zadela skladišče smodnika in prouzročila strašansko razstrelbo. Gornji del poslopja je bil lesen. Tramovi so leteli visoko v zrak kakor vitke šibice in se padli na zemljo valili po bregu navzdol.

Cerverovo brodovje odpodili.

Iz za Morro Castle so se prikazale španske vojne ladje in iz daljave začele streljati na naše brodovje. Dve kroglici ste padli blizu „Oregon“ in „Lowe“. Ko je naše brodovje se pomaknilo bližje španskim ladjam in začelo silno streljati na nje, so se iste umaknile v luko nazaj.

Iztočne baterije so se dalj časa branile kakor zabodne. Zato je „New Orleans“ posebno prvo imenovane baterije vzela na muho. Španski top je zadela krogla pri žrelu in ga vrgla iz lafete v kolobaru visoko v zrak.

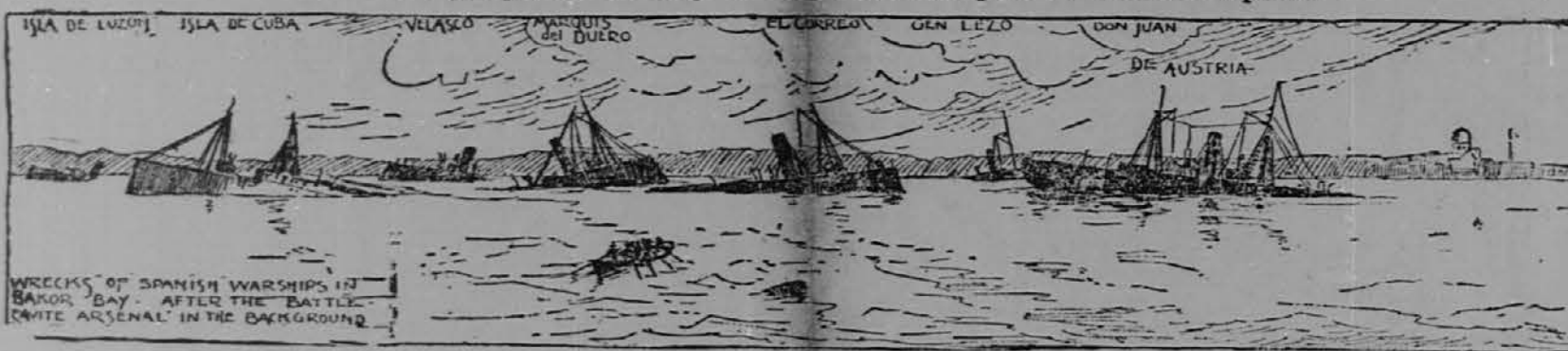
Admiral Sampson je vrllost in vstrajnost moštva obno pohvalil. Mornarji so priljubljenega poveljnika z „Hurrah“ klici navdušeno pozdravljali.

Pri današnjem streljanju so 5.000 krogelj postrelili. Skupna teža znaša približno 500.000 funtov in se ceni na \$100.000.

Streljanje na Guantánamo.

Tri vojne ladje so tudi na Guantánamo danes streljale. Velikanški

Podoba kako je špansko brodovje v morje zavrtano pred Manilo na Filipinah.

Moč španske vojne.

Washington, 19. junija. Vojna in mornarica je izrazila pričanje, da je naša vojna dospela srečno pred Santiago. Jutri se bode izkrcanje pričelo. Jeden oddelek bode šel v tabor McCalla tamonjim junaškim boriteljem na pomoč.

Vojno vodstvo vidi, da ne bode tako lahko Špancev iz Kube pregnati, kakor se je popreje mislilo. V merodajnih vojaških krogih so sedaj prepričani, da bode potreba 200.000 mož za vojsko na Kubi. Skoraj vsa mesta na Kubi so močno utrjena, imajo hrbre posadke in moderne topove.

Samo za Havano 100.000 mož.

Za izdatno obleganje in posadko mesta Havane bode treba 100.000 mož, ker ima Blanco večje in bolj oboroženo vojsko, kakor se je začetkom mislilo.

Z nova se zagotavlja, da bode večina naše vojske še le v jeseni poslali na Kubo. Resno se je bati mrzlice med moštvom, ko bi sedaj v deževnem vremenu taborilo vojaštvo v velikem številu.

Za ekspedicijo na Porto Rico se resno pripravljajo; pravijo, da bode odposlani tje 22.000 vojakov.

Naša vojna na Kubi.

Santiago, 18. junija. Sampsonovo brodovje blizu obrežja pričakuje našo vojsko, ktera ima vsaki čas tja dospeti. Kubanski general Perez bode 1200 vstašev poslal k našemu taboru na pomoč. Veliko večje število pa bode na obrežju pripravljeno napasti Špance za hrbtom, ako bi isti hoteli izkrcanje Amerikancev ovirati.

Vstaši so dobili od Amerikancev novejšo vrsto puške, ktere znajo izvrstno rabiti. Kakor prednje straže vstaši niso pokazali samo spretnost, ampak tudi hladnokrvnost in hrabrost v takej meri, da so si pridobili občudovanje in spoštovanje naših častnikov in moštva.

Vstaši pred Manilo.

Washington, 19. junija. Vladi ni nič kaj po volji vest, da misli poveljnik vstašev Aguinaldo na Filipinah razglasiti ljudovlado. Upati je, da se bode vse gladko izteklo, ako se Aguinaldo in njegovi pristaši ravna po Deweyevih nasvetih. Dewey je vstašem prepovedal nasok na Manilo in osvajanje mesta. Španci naj bi ostali gospodarji mesta dokler ne pride ameriška vojska. Kaj se zna potem dogoditi se sedaj še ne more ugibati.

Dewey je to pogodbo sklenil z vstaši zato, da bi razmere pri Manilu, ne dale Nemčiji kak povod se vmešavati. Kajti poveljnik nemškega brodovja pri Filipinah preži

Tu je vseh osem španskih vojnih ladij, ktere so bile v morje zavrtane pri pomorski bitki in to so: „Isle de Luzon“, „Isle de Cuba“, „Velasco“, „Marquis del Duero“, „El Correo“, „Gen. Lezo“, „Don Juan de Austria“ in zastavna ladja „Reine Christina“.

Montejo strahopetec.

Tacoma, Wash., 20. junija. Parnik „Olympia“ je prinesel kitajske časopise, kteri pišejo, da je admiral Montejó v bitki pri Manilu bežal od ladje do ladje. Bil je prvi na suhem in komaj je bitka minola sedel je že na svojem domu pri Manilu v varnem zavetju. Celo njegovi kapitani niso vedeli kje so bile položene torpede, tudi so jih nekaj razstrelili predno so Amerikanci došli. Poveljnik baterij se je sam usmrtil, ker je videl, da nema zadosti streliva.

Cardenas obkoljeno.

Te dni je kubanski častnik poročal, da so vstaši mesto Cardenas popolnoma obkolili. Ker tudi po vodi zaradi ameriških križark ne morejo dobiti v mesto živil, je tam velika stiska. Kubanec je pravil, da jedo prebivalci pasje meso z slastjo, kmalu pa še tega ne bode.

Čudni konjiki.

Kubanski general Jezus Rabi zapoveduje 3000 konjikom. Rabi je majhne slabotne postavne in tehta komaj 120 funtov, takošnji so tudi njegovi vojaki. Vojaske oprave nimajo razum orožja. Tudi obleko imajo jako pomanjkljivo, nekteri so brez čevljev, drugi zopet brez suknje ali srajce. Navadno si odrežejo doljni del hlač, da zakrpajo z njim gornjega. Za svoje konje imajo edino in največjo skrb.

Obupni stan v Caimanera.

Guantanamo, 20. junija. Prednje straže poročajo, da je poveljnik v Caimanera odločen popreje mesto in trdnjavo vpepeliti nego prepustiti Amerikancem. V mestu je pripravljena slama in petrolej. Ljudstvo živi edino le od konjskega mesa. Stiska je velika.

Vojna in brodovje zjedinjeni.

Port Antonio, 21. junija. Danes opoldne so priplule sem prevoznice ladje z našo vojsko. Po dolgotrajnem odlašanju so vendar enkrat vojskine moči zjedinjene, da lahko naskočijo Santiagu na vodi in na suhem. Mornarji so navdušeno pozdravljali vojno, kajti dolgega čakanja so se že zelo naveličali. Izkrcanje se bode pričelo v nekoliko dneh.

Hud boj jih čaka,

o tem ni dvomiti. Sampson je poizvedel, da je med Guantanamo in Cabanas, to je kakih 50 milj daleč od 30 do 40 tisoč Špancev zbranih.

Španci so sestradani in vstaši jih noč in dan vznemirjajo, na drugi strani jih pa častniki in duhovni navdušujejo bojovati se do zadnjega za vero, kralja in očetnjo. Iz tega sveta potrebiti ameriške „vinje“ v plačilo pa prejeti večni

venec od Gospoda vojskineh trum in neminljivo veselje v nebesih. Vode vstašev mislijo, da bode po bitki mnogo Špancev lakota prignala v vstaški tabor.

300 mrtvih Špancev.

V taboru McCalla sedaj pomorščaki že več dni počivajo. Španci jih ne nadlegujejo več. Prednje straže Kubancev pravijo, da je v bojih minoli teden padlo najmanj 300 Špancev. Njihova trupla ležijo po gozdu nepokopana in razsirjajo strašen smrad, da ni moč blizu. Tisoče orlov leta nad gozdom, nasitenih od trupel nesrečnih Špancev.

Španske vjetnike.

General Shafter je dobil povelje vse vojne vjetnike poslati proti severu. Iz tega je razvidno, da Shafterjeva vojna ne bode imela nalogo čuvati vjetnikov.

Ekspedicija na Porto Rico.

Washington, 21. junija. Vojni oddelek se resno pripravlja za ekspedicijo na Porto Rico. Pod poveljem generala Guy V. Henryja bode poslani 9000 mož pred Santiago, kteri se bode združili z Shafterjevo vojsko. Pred 4. julijem bode teko kaj opravi pri Santiagu in potem bode cela vojna odšla na Porto Rico. Pravijo, da bode potreba za ekspedicijo 40 ladij.

Zastrupljeni vojaki.

Jacksonville, Fla., 21. junija. Vojni oddelek, ki je prva vojska konsinskega polka, je večer po noči 30 vojakov nevarno zbolelo. Španci so misli, da so zboleli veld po kvarjenih jedih, zdravniki pa pravijo, da so zastrupljeni. (Najbrže so jim ti požrešni kontraktori dali za lepe novce slabo, pokvarjeno hrano. Uredn.)

Parnik „Algonquin“ je 21. junija pripeljal v New York moštvo vjetne španske ladje „Maria Dolores“. Vjetnike so oddali v avstrijsko hišo za naseljenca št. 16 Greenwich Str. Vjeti španski parnik „Panama“ je bil 21. junija v New Yorku na očitni družbi prodan. Vlada ga je dobila za \$41.000, rabila ga bode za prevoznico vojnih potrebščin.

Aguinaldo mož-beseda.

London, 21. junija. Nek poročalec v Hongkongu piše v „Daily Mail“: Aguinaldo, vodje vstašev želi, da bi Filipine postale ameriška kolonija. „Times“ k temu še pristavlja, da bi se vstaši tud ameriškega gospodarstva naveličali. V obče pa je Aguinaldo Deweyju dane obljube do sedaj izpolnil.

Ne verjemite!

Nekteri pivovarji poskušajo prodajati slabše pivo zagotavljajoč, da je ravno tako dobro kakor

Superior Stock

PIVO, ktero vari pivovarna

BOSCH BREWING CO.,

LAKE LINDEN, - - WISCONSIN.

Ne verjemite! Ni je tako dobre in čiste pive kakor je

SUPERIOR STOCK.

Entered as second class matter at the New York, N. Y. Post office October 2, 1893

„GLAS NARODA“.

List slovenskih delavcev v Ameriki.
Izdajatelj in urednik: Published by
F. SAKSER.

109 Greenwich St. New York City.

Na leto velja list za Ameriko \$2.—,
za pol leta \$1.—,
za Evropo za vse leto gld. 5,
„ „ „ pol leta 2.50,
„ „ „ četrta leta 1.25.

„Glas Naroda“ izhaja vsako sredo

Za oglase do 10 vrstic se plača
0 centov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti
se ne tiskajo.

Denar naj se blagovoli poslati po
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov
prosimo, da se nam tudi prejšnje
bivališče naznači, da hitroje najdemo
naslovnika.

Dopisom in pošiljtvam naredite
naslovom:

„Glas Naroda“.

109 Greenwich St. New York City.

Izkrcanje.

3000 mož ameriške vojske več
na Kubi.

Washington, 22. junija. Admiral Sampson je brzojavil, da se je izkrcanje naše vojske danes popoldne pri Daiquiri 17 milj iztečno od Santiaga pričelo. Sampsonovo brodovje je streljalo na obrežje posebno na španske baterije pri Aquadores, Cabanas, Siboney in Inguar.

V malih čolnih se je podalo 3000 Amerikancev kot prednja stroža na suho, 1500 Kubancev je znatno podpiralo izkrcanje. Španci, vsled hudega streljanja od obeh strani niso mogli mnogo ovirati izkrcanja. Kubanci so tako spretno streljali na španske topničarstvo, da slednje niti časa ni imelo, kaj znatnega izvršiti.

Daiquiri je baje najbolj pripravljen kraj za izkrcanje naše vojske, saj je od tam lažje doseči strateško važne kraje, kakor od drugod. Naše vojske ladje bodo od družih krajev še kakih 5000 Kubancev na ta kraj pripeljale in izkrcale. Pravijo, da bodo od tod prav lahko operirati proti Santiagu.

Je li res?

London, 22. junija. „Daily News“ poroča vest, kakor pristavlja iz zanesljivega vira, da so pomorski evropski vojni ladji zasledili Manila, admiral Dietrich, poveljnik nemškega brodovja, je kot najstarejši sprejel vodstvo Amerikanskih vojakov ni v mestu Generalkapitan Augusti je od španske vlade prejel dovoljenje, ali ne ukaz puje vojske ladje pokrivati obrambo Manila proti vstajem. Pogodno priliko pa so evropske vojske ladje z veseljem porabile vmešati v ameriško-španske zadeve. Zelo važno vprašanje nastane, ali bodo ameriška vojska pred Manila dospela. Se bo li hotel admiral Dietrich potem iz mesta umakniti? (Ali to poročilo ni zanesljivo. Uredn.)

„Vse za domovino“.

Pred nekaj dnevi so se v zveznem senatu razgovarjali o domoljubju gotove vrste velikih kapitalistov, in sicer od onih, kateri so vladili ponudili parnike za vojno službo. Pri teh razgovorih se je marsikaj zanimivega zvedelo.

Razgovor se je pričel vsled pri- tožbe senatorja Carterja iz Montane zaradi zavrženja parnika „Centennial“, kateri bi imel prevažati vojske na Manila. Parnik so spoznali, da ni sposoben za tako dolgo pomorsko pot, da je bil dvakrat preiskan in ga takoj iz Puget Sound odpisali v San Francisco. V poslednji luki so parnik še enkrat pregledali in ga odklonili in senator Carter je obdolžil oblasti, da so to prouzročile vsled upliva nekaterih vladnih uradnikov. Poveda je o tej

„Nekteri gospodje, kateri se bavijo z ladjeplovstvom v tistem oceanu, so se pripravili na čuden naskok, in nameravali od vlade Zjed. držav izsiliti izvanredno visoke cene za uporabo njih parnikov. Lastniki Morgan črte so na pr. za jeden parnik, na katerem bi zamogli 700 vojakov prepeljati, zahtevali \$1000 na dan ali \$30.000 na mesec, pri tem bi pa imela vlada vse tekoče stroške še sama nositi. Prihod parnika iz Puget Sounda je pa dal tem domoljubnim in dobičkaželnim gospodom povod, da so sklepali, da jim bode vsa kupčija in monopol spjal po vodi, ako bodo ta parnik uporabili. Pritrili so tako daleč, da so mornarski uradniki parnik „Centennial“ spoznali za nesposoben.“

Carter je v daljšem govoru skušal dokazati, da je bil odklonjeni parnik popolnoma dober in v redu, da so se domoljubni in pogoltni posestniki parnikov hudo zakrivilili prestopka škodovanju deželni koristi, ker so uporabo parnika odklonili in s tem prouzročili zakasnenje v odposiljanju vojakov na Manila.

Napad Carterja je dal znak raznim izjavam, na ktere hočemo tukaj opozoriti. Znamenito je to najbolj zaradi ozke zveze, ktera se je pojavila med veliko kapitalističnimi „domoljubi“, kateri vojno izrabljajo za svoj bušines in političnimi „domoljubi“, kateri so na vladinem krmilu.

Prvi, kateri se je žutil prizadetega, je bil senator Perkins iz Californije. Rekel je, da ga dolžnost veže varovati posestnike ladij iz San Franciscosa; on pozna več ladjeplovni korporacij na obali Pacifica, ktere bi vladni parniki za vsako ceno, ktero bi ona določila, dale na razpolago. Seveda so zahtevale — in to je po Perkinsovem mnenju jedro požrtvovalnosti — „zaslužek, ktereja sedaj pri kupčiji delajo“. Tako domoljubje je navdalo C. P. Huntingtona, predsednika Pacific Mail Steamship Co., ko je vladni prepuslita parnik „City of Peking“ za \$1000 na dan. Enako domoljubne bi se skazali gospodje Spreckels & Co., zastopniki Oceanic Steamship Co. Ravno tako Red Star Line, ktera je 5 do 6 parnikov odpelala proti tistem oceanu, da jih vladni dá na razpolago. Za domoljubje vseh teh plovnihih družb jamči senator Perkins v izvanredni zgovornosti. Zakaj se je tako ogrel, nam dokazuje opazka Pacific Coast Steamship Company. O tej je rekel Perkins: „Družba, ktero imam čast deloma zastopati, je odklonila dati svoje parnike vladni komisiji — ako bi pa parnike vlada potrebovala, jih lahko dobi za lastno ceno družbe.“

Senator Perkins je med poglavitimi lastniki Pacific Coast Steamship Co. Zato se je tako gorko potegoval za njo, ko so bili posestniki ladij napadeni; tako toplo se je za nje potegoval, da je pozabil svojo vlogo in v senatu Zjed. držav, kjer je imeino ljudstvo države Californije zastopa, se je javno pokazal zastopnika Pacific Coast Steamship Comp.

Enako se je spozabil drugi senator, gospod Sewell, kateri nominalno zastopa ljudstvo države New Jersey, v istini pa Pennsylvanijo železnico in druga kapitalistična podjetja, med temi tudi Red Star črto, kar je pri tej priliki sam priznal. Ko se je o tej družbi govorilo, se je izjavil:

„Deležen sem pri tej družbi. Ponudil sem vladni parnike da si mi žrtvuemo pri tem pol milijona dolarjev. Rekel sem: „Pred vsem smo domoljubi.“

Po izjavah senatorja Carter niso domoljubne „žrtve“, kakoršne so nameravali doprinesti lastniki parnikov Perkins in Sewell izvan kongresa nič družega kakor sistematično izsiljenje izvanredno visokih cen. Po izjavi gospoda Perkinsa, zahteva domoljubje, ktereja goji on in njegovi sokapitalisti, da jim vlada zagotovi saj oni dobiček kakoršnega napravijo v lastnej oskrbi. Dosedanja skušnja pa je pokazala, da so kapitalisti nasproti vladni vedno le zasobniki, in pri vojnih kontraktih vedno več zahtevali, nego je znašal njih dosedanj dobiček.

Tu imamo opraviti s kapitalisti, kateri imajo objednem uplívne službe pri istej vladi, s ktero delajo kupčijo. Sewell in Perkins sta oba člana budgetne komisije senata, kateri določa stroške vlade in v tej

komisiji imata ta dva odločilen glas. Kdo zamore dvomiti, da ne bode vlada, ktera potrebuje glasove senatorjev Perkinsa in Sewella, kapitalistom Perkinsu in Sewellu njih domoljubje kolikor mogoče olajšala? Preveč bi bili naivni ako bi kapitalistom preveč zaupali, in bi od njih pričakovali, da hočejo po vsej sili kaj žrtvovati, ker le žrtve tako lahko v masten dobiček spremene.

Kapitalist, kateri je objednem v tako ozkej dotiki z vlado kakor gospoda Perkins in Sewell, se lahko kaže kakor bi bil požrtvovalen domoljub, v istini pa nič ne žrtuje, pač pa vladno kravico dobro molze. In to je Perkins dobro razumel. Velikodušno se je odrekel, da ne ponudi svojih parnikov. Ali poroča se, da je vlada dva njegova parnika v svojo službo pri tislila, ker ju je potrebovala. Vlada bode določila svojo ceno in gospodu Perkinsu plačala. Pri vsej tej transakciji pa seveda ne vprašajo nič gospoda Perkinsa! Njegovo dobro ime kot odličan domoljub je zavarovano.

Lahko si pa gospodje še na drug način pomagajo, da gospodje Perkins in Sewell in njih soposestniki parnikov pri kupčiji z vlado ne pridejo „prekratko“, svojo nedomoljubno požrešnost pa lepo prikrijejo. Za uporabo parnikov dobé gotovo plačilo na dan. Toraj bodo temveč „zaslužili“, tem dalje vojna traja. Ako se toraj vojevanje nekoliko zavleče, kdo jih more zato na odgovornost poklicati, ako ti gospodje pri tem nekoliko več zaslužijo?

Sedaj vidimo kako podučljive migljaje nam tak razgovor v senatu ponuja in kako lahko je kapitalistom igrati vlogo domoljubov. Na stroške domovine si lahko nabesejo polne žepa pri tem pa kriče kakor Sewell: „Vse za domovino!“ Saj kapitalisti so vlada, ktera domovina zastopa; oni so domovina. Komur tako lumparsko domoljubje ne dopade, ta naj skrbni in pomaga, da kapitalisti ne bodo več vlada in naj deluje nato, da se kapitalistično gospodarstvo ugonobi.

Jubilej države Wisconsin.

Država Wisconsin bode kmalo praznovala zlati jubilej t. j. 50 letni obstanek kot država. Slavnostni govorniki imeli bodo ne ravno lahko nalogo dostojno povzdigniti kar je država v petdesetih letih svojega obstanka koristnega izvršila in vpeljala. Zato se nekteri časniki že sedaj trudijo spraviti potrebnega gradiva na dan in strmečemu ljudstvu razložiti zasluge države Wisconsin. Pa tudi someščane je treba dpozoriti v kako velikej meri zaslužijo Wisconsin obendovanje in nezavistno spoštovanje družih držav.

Opozorujemo nas na to, da je Wisconsin prva in odpravila smrtno kazen, bila je prva država, ktera je ženskemu spolu podelila breznežne pravice, do premoženja ako je namreč ženska istega sama pridobila. Država Wisconsin je bila tudi prva, ktera je pri volitvah odpravila razloček med belimi in zamorci.

Pa čemu neki toliko ponižnosti? Wisconsin lahko našteje še vse druge zasluge in napredke, akoprav iste bolj spadajo mestu Milwaukee. Milwaukee se lahko ponaša z največjim številom iznajdb. Da ne žalimo Temperencerjev najtu le na kratko omenimo: „Lager Beer“. Pazabiti ne smemo tudi „Frankfurter“ in enakih delikates, ktere so postale v Milwaukee tako popularne, da sedaj zavzemajo častno mesto celo na mizah „Yankeejev“. Dalje, kako lahko je dokazati, da se je plemenita igra „Skat“ pričela v Milwaukee in tako hitro razširila po Zjedinjenih državah. Kakšne zasluge še le si je steklo imenovano mesto za umetnosti? Kaj mar niso tam prvič skušili umetnost in pivo zjediniti in tako praktiko in idealnost združiti? Boljše vrste gostilnice so v Milwaukee le malo ali celo nič ne ločijo od umetniških galerij; da nasprotno tamošnje umetniško društvo pivo jako čišla. Da se v državi Wisconsin popije toliko pive smemo po vsej pravici

pripisati precejšnji delež na račun tamošnjih umetnikov.

Zveza umetništva in pivovarne rodila je pa dramatično umetnost. Zato se ni kar nič čuditi, da je največji pivovarnar v Milwaukee tudi posestnik tamošnjega nemškega gledališča. Se li more kako drugo mesto v Zjedinjenih državah z enakim ponašati?

Tudi o razširjanju angleškega jezika je mestu Milwaukee pripisovati nemuljive zasluge. Isto lahko dokažemo črno na belem, vsaj stoji prav razloženo na tablici v oknu nekega kramarja: „English spoken here“. K sklepu, kaj ni mar država Wisconsin prva spoznala resničnost in praktično vpeljala princip, po katerem imamo postave le zato, da jih zamoremo „prezirati“? Kar seveda tudi vse druge države nedvomljivo pripoznavajo.

Gotovo bodo take zasluge pri jubileju našle občno pozornost. Ni pa nikakor napačno ako že sedaj opozorimo s kakim spoštovanjem bodo še le druge države obendovale Wisconsin.

Razne vesti.

Porotniki niso bili jedini.

Senator Raines je zgubil pravdo proti „Press“. Senator je imenovan newyorški časnik tožil radi obrekovanja in zahteval \$50.000 odškodnine. Sedaj ne dobi niti centa. Višje sodišče je porotnike odpustilo ker se niso mogli zjediniti pri glasovanju. Pravijo, da bode Raines prišel, kakor hitro mogoče, drugo pravdo, ali mogoče je, da ga preveliki stroški oplašajo pred novo pravdo, kajti taka pravda stane veliko novcev.

Italijanski zločinci.

Pred porotnim sodiščem v New Yorku se bode moral italijan Rafaelo Graccho radi umora Jozefine Anzelmo zagovarjati. Pravijo, da policija nima neovrgljivih dokazov, ker pričam, trem bratom z imenom Gallucci ni vrjeti. Vsi trije so bili v Italiji mnogokrat kaznovani radi tatvine, posilstva, požiganja in družih zločinov. Pri zalezovanju morilca je policija iztaknila še mnogo družih jako novarnih italijanskih zločincev. Pravijo, da se je iz Italije v Zjed. države že nad 1000 zločincev izselilo.

Razstrelba dinamita

provzročila je 18. junija blizu Elton Ave. in 156. cesti v New Yorku veliko škodo. Spredujna stran dve hiše se je podrla, v mnogih stanovanjih so se stropi udrli, vsa okna so bila zdrobljena. Kakor toča se je vslo debelo in drobno kamenje po okolici, skozi okna v stanovanja in prodajalnice. Delavci, kateri so skalovje razstreljevali so baje provzročili nesrečo. Samo jeden mož je bil ranjen, ko je bilo na stotine ljudi v smrtni nevarnosti.

Posestniki opekarn se bodo podali.

Štrajkujoči opekarni pri Haverstraw, N. Y., bodo najbrže zmagali ter dobili zahtevano povišanje plače. Pet tvekd je že podpisalo od štrajkarjev predloženi kontrakt, pravijo, da bode večina istim sledila. Tvrda Peck & Co. neče kar nič odjenjati, in misli baje delo z skabi pričeti. Ker je okolo opekarn 300 z revolverji oboroženih štrajkarjev, Deputy pa z vinčestermami stražijo opekarno, se je resno bati krvavih nemirov.

Razkosano truplo.

Buffalo, 21. junija. Danes zjutraj so našli v kanalu zaboj z razkosanim truplom moškega spola. Glava je bila odrezana in razklana, nogi in roki so bili odrezani. Poleg trupla so našli revolver, vrvi, nož in žago, s poslednjima je bilo brzkone izvršeno hudodelstvo. Truplo so spoznali, da je bilo 30letnega Italijana Filipo Forestino. Delal je pri „New York Central“ železnici. Šel je 20. junija zjutraj na delo in potem ga niso več videli.

Mnogo dela.

Harrisburg, Pa., 20. junija. Tovarne za stroje in poljedelsko orodje imajo sedaj mnogo naročil

za nove stroje kakor tudi poprave. Delajo noč in dan, da zamorejo izvršiti naročila. Pravijo, da je dobra letina lanskega leta povzdignila obrt.

Trije premogarji ponesrečili.

Pittsburg, 19. junija. Razstrelba v jami „Latrobe Coal Co.“ pri Greensburg je danes zjutraj povzročila smrt treh premogarjev. Ponesrečeni so: John Wilk, John Wegner in Albert Praglek. Po razstrelbi je nastal ogenj v rovu, ktereja so še le po dolgotrajnem naporu zamogli zadušiti.

Tovarna vpepeljena.

Harrisburg, Pa., 19. junija. Tovarna „Central Iron & Steel Co.“ je danes do tal pogorela. Škode je \$40.000 in 350 mož je ob delo. Tovarna je mirovala zadnja dve ali tri leta in je še le pred kratkem začela delati.

Boj proti pivovarnarjem.

Lancaster, Pa., 21. junija. Tukajšnji gostilničarji nočejo plačevati \$1 več za sod pivo. Vseh 73 gostilničarjev je zborovalo in sklenilo, pivovarnarjem sporočiti, ako jim ceno na pivi za \$1 zvišajo, potem bodo raje pivo iz Philadelphije in New Yorka dobivali in domače ne več točili.

Philadelphia, 21. junija. Gostilničarji so sklenili, da ne bodo vpeljali manjših kupic, pač pa bodo čez ulico za isti denar dajali manjšo mero.

Nove lokomotive.

Baltimore, 20. junija. Baltimore železnica je naročila za gorske divizije 30 novih lokomotiv. Baldwin lokomotive Works jih bode izdelala 20, Pittsburg Lokomotive Works pa 10 lokomotiv.

Morilec so obesili.

St. Louis, 22. junija. Nemca John Thomaschitzza so večeraj ob sednih zjutraj obesili. Thomaschitzz je meseca aprila 1897 umoril svojo ljubico Ano Klausch, ko sta se skupaj sprehajala.

Vohuni se gibljejo.

Cincinnati, 20. junija. Zadnjo noč je skladišče v tovarni za strelni prah zlezelo v zrak. Bilo je 200 sodov brezdimnega strelnega prahu, kateri je bil pripravljen za vlado. Pred nekaj dnevi je že vlada opozorila vodstvo tovarne, da se tam klatijo španski vohuni. Nekega ptujca so našli v obližji, edino osebo, ktera je bila ranjena pri neugodi. Po jeziku se mu pozna, da je Španec in najbrže v zvezi z drugimi vohuni.

Ogromna zguba.

Chicago, 21. junija. Večraj so se posvetovali Armour, Leiter in njegovi dolžniki. P. D. Armour je prevzel od Leiterja vso „cash“ pšenico. Leiter je brezmiselno ravnal, hotel je pokupiti pšenico po vsem svetu, ali špekulacija je kakor znano spodletela. Leiter je zgubil pet do sedem milijonov dolarjev.

Štrajk v Chicagi.

Chicago, 16. junija. Danes zjutraj je 1600 mož od „Woodworkers Union“ pričelo štrajk. Delavci so dobivali do sedaj po \$1.50 do \$1.75 za deseturno delo. Sedaj pa za deveturno delo zahtevajo najmanj \$2.

Štrajkujoči delavci pri žagi E. Petersona so večeraj zvečer tri sodelavce, kateri so šli zopet na delo, močno pretepli. Dvanajst štrajkarjev so zaprli.

Oblak se je utrgal.

Kansas City, Kas., 16. junija. Blizu Chelsia parka nekem letovišču, kake 3 milje od tukaj se je večeraj zvečer ob jednajstih utrgal oblak. Vsled tega je Jersey potok močno narastel in prodrl jez. Visoko narastoča voda se je z strašno silo razlila po nižavah. Dve hiše je odnesla deroča voda s prebivalci vrad. Jeden možki, dve ženski in dvojce otrok, je utonilo. Pravijo, da se je še več ljudi ponesrečilo.

Plače zvišali.

Louisville, Ky., 21. junija. Vodje „Louisville“ in „Nashville“ železnice so sklenili služ-

bujočim plačo zvišati in sicer od 1. julija za 10 in 1. januarja 1899 za drugih 10 odstotkov. Imenovane železnice so v slabih časih 1. 1893 plačo znižale za 20 odstotkov.

Vsi jetniki ušli.

Louisville, Ky., 20. junija. Minolo noč je iz ječe v Shepherstville vseh deset jetnikov ušlo. Prežagali so debelo omrežje pri oknih. Beguncev še nimajo.

Štiri zamorce linčali.

Montgomery, Ala., 11. junija. Predvečernjem je 400 farmerjev vlomilo v okrajno ječo in izvleklo pet zamorcev. Ljudje so zločinca putem sodili, krivim spoznali in štiri obesili.

Zamorce so farmerja Cardena, njegovo ženo in njenega brata umorili. Louis Spier, eden vjetnikov je vse obstal in dokazal, da je peti zamorec nedolžen. Istega so takoj oprostili. Governor Johnson je zahteval preiskavo in hoče linčarje smatrati morilcem.

Potres v Tennessee.

Knoxville, Tenn., 20. junija. Danes zjutraj smo čutili tri bolj slabe sunke in sicer od iztoka proti zatoku. Enako se poročajo tudi iz drugih krajev. Potres so čutili po vsem istočnem Tennessee.

Strela ubila.

Jacksonville, Fla., 19. junija. Danes popoldne je strela ubila James T. Catewooda, zasobnega tajnika generala Leeja. Nagla smrt ga je zadela, ko je ravno hotel iti v kopel pri Pablo Beach. Bil je črn po hrbtu in iz ust in nesa mu je tekla kri.

Vse mesto vpepeljeno.

Park City, Utah, 20. junija. Večraj zjutraj je nastal tukaj ogenj, kateri je divjal osem ur in vpepelil skoraj vse mesto. Iz Utah in Ogden so došle požarne brambe na pomoč, toča prepozno je bilo, da bi bilo mogoče se kaj rešiti. Škodo cenijo na milijon dolarjev, zavarovalnina je neznatna.

Sneg meseca junija.

Toronto, 21. junija. V vasi Collingwood pri Georgian zalivu na Huron jezeru je padlo minolo noč za pol palca na debelo snega. Bilo je prav mirno. Meteorolgični zapisnik v Canadi ne kaže, da bi se tam o tem času kdaj že kaj takega pripetilo.

Evropske in druge vesti.

Rim, 19. junija. Še nič ni videti kako se bode ministerska kriza razvijala. Kabinet je odstopil radi tega, ker je večina zbornice Rudinija grajala, on pa ni upal državni položaj razmodrirati. Levica ga je zapustila, prijatelji njegovi pa ga skušajo pregovoriti, da bi sestavil novo ministerstvo. Splošno mnenje pa je, da je njegovo osodepolno vladanje dokončano.

Pariz, 20. junija. Nek avstrijski agent se je danes povrnil iz Madrida kjer je oddal 3 milijone patronov in 120 ton razstrelivne tvarine. Pravijo, da ni težavno iz Belgije ali Avstrije skozi Francosko vojne potrebe čine na Špansko utihotapiti. Oblastva le na videz zabranjujejo takemu početju.

Antwerpen, 21. junija. V bolnišnici je umrlo 40 oseb, večinaoma otrok, vsled zastrupljenja. Zaužili so na ulici kupljen sladolek in takoj so se pokazale znamenja zastrupljenja. Ustnice so jim zatekli in v ustih so občutili hude bolečine. Neko Italijanko, ktera je sladolek prodajala so zaprli.

Cesar Viljem prismojen.

Berolin, 21. junija. Da je Viljem čedalje bolj prismojen, kaže njegov zadnji govor v dvornem gledališču. „Gledišče“, je djal, je orodje vladarja in usaj kakor šola in vseučilišče ohranjuje plemenitost duha naše domovine. Gledišče je moje orodje. Tudi je dolžnost vladarja se za gledišče zanimati, kakor se je zanimal tudi moj slavni oče (seveda za lepe igralko in baletrine) kajti gledišče ima velikansko moč. Umetniki naj bi pomagali cesarju služiti idealnosti s trdnim

zaupanjem v Boga v boju proti materijalizmu. (Ali ni to oslarija?)

Pedaset ljudi utonilo.

London, 21. junija. Ko so britiško vojno ladijo „Albion“ spuščali v vodo, se je podrl 80 črniljev dolg in z ljudmi prenapolnjen oder in tri sto ljudi je telednilo v Temso. Trideset trupel so že izveli iz vode, in še dvajset oseb pogrešajo. Vojvodinja Yorkska je krstila novo ladijo. Ker ni ob ladiji treščila in razbila steklenico šampanjca, kakor je ob takih prilikah v navadi, misli bajkoverno ljudstvo, da se je zaradi tega pripetila nesreča. Po nesreči se je zagotavljalo, da so policaji ljudi opominjali naj se jih nikar toliko ne dregne na oder. Toda misliti moramo zakaj policija ni preprečila prenapolnenja, ker vendar v take stvari kaj rada utika svoj nos.

Moritve in požiganje v Albaniji.

Carigrad, 17. junija. V Albaniji ob črnogorski meji so nemiri na dnevnem redu, kakor je bilo tudi pred srbsko-turško vojsko leta 1876. Turki so umorili albaneskega starešina, zaradi tega se skušajo Albanci maščevati nad Turki. Sultan je odposlal nekaj vojnih čet na kraj nemirov in sedaj se bojujejo skoraj neprenehoma. Na obeh straneh je mnogo mrtvih in ranjenih. Iz Cetinja se poroča, da so Turki pomorili veliko krščanskih žen in otrok, kateri so hoteli bežati v Črno goro, sela pak so požgali, in sicer 450 hiš vepelili.

Listek

Princezinja Louiza Coburška.

Roman princezinje Louise Coburške se po časniki opisuje na razne načine. Vsa odkritja in posamezne malo razveseljuje drobnosti so bile le zoper princezino Louizo. Nedavno temu pa je nek list iz Švice dobil poročilo o vsej zmedenosti, a iz tega je razvideti, da princ Filip Coburški, mož princezinje Louise, je bil od prvga dne nesrečen. Princezinja je na nje žalost opazila, da nje mož še vedno goji lahkomišljeno življenje kakor je to delal, ko se ni bil oženjen, še vedno je vzdrževal druge vlačuge in se celo ni sramoval iskati žrtve v razuzdano življenje med služkinjami princezinje. Vesti o zakonskih zmešnjavah v družini princeza in princezinje Coburške so že več nego dvajset let stare, mnogokrat se je princezinji ponudila prilika iti v Bruselj, kjer je proti svojim starišem olajšala svoje srce. Znana je istina, da princ ni le svojo soprogo žalil z nesramno nezvestobo, temveč je tudi z njo surovo postopal. Nekoč je vpričel služabnikov pretepal z jeznim bičem — in priče so celo povedale, da se je to večkrat zgodilo, dasi je bil popolnoma trezen. Že pred dvajsetimi leti je sprožila princezinja Louiza pri svojih kraljevih stariših misel na ločitev zakona. Toda kar bi smatrali v meščanskih krogih za popolnoma razumevno, se je dozdevalo belgijske kraljevi dvojici glede odličnega mesta princezinje nemogoče. Bili so se ogniti skandalu, kateri bi hotel v zvezi z ločitvijo zakona in tako je bila nesrečna princezinja prisiljena dalje živeti z njenim soprogom. Tako prisiljeno zakonsko življenje je postalo pa po nesreči v Meyerlingu dne 30. januarja 1889 še bolj neznoosno. Le zelo malo oseb je dobro poučenih kaj se je omenjenega dne prav za prav dogodilo in lovski hiši v Meyerlingu pri Dunaju. Ali toliko je znano, da je princ Filip Coburški igral pri tej zadevi vlogo, vsled česar je njegova soproga še bolj črtila kakor prej. Od tedaj je bilo njeno zakonsko življenje pravo peklo. Necega dne — pred več leti — je pobegnila princezinja iz palače Coburg na Dunaju in se pozno po noči popolnoma sama, brez spremljevalca, oglasila v gradu Laeken. Kralja in kraljico so zbu-

dili iz spanja in se nista zamogla dovolj čuditi, ko sta v tako nenavadnej uri zagledala svojo najstarejšo hčer. Princezinja je jokaje mater objela, pripovedovala vse podrobnosti nje neznoosnega zakonskega življenja in prosila milost, da bi smela ostati pri svojih stariših. Ako bi stariši takrat spoznali željo princezinje, gotovo ne bi skandal bil tako velik, nego je danes. Ali strah pred škandalom so tudi takrat upoštevali pri nočnem družinskem posvetovanju, pri katerem sta bila tudi navzoča grof in grofinja Flandern. Namesto da bi jo sprejeli, so princezino zgodaj jutraj s prvim vlakom na Dunaj nazaj odpravili. Kako malo uspeha je imelo tako početje kraljevih starišev, nam kaže dogodka, ktera je naposled upravljalna postala. Pred letom dni je prišla od moža popolnoma zapuščena Louiza gojiti kaznjivo znanstvo s pobočnikom nje soproga, z grofom Keglevičem. Princ je je zasačil in prišlo je k popolnemu razdorju zakona, ktera odstraniti se je zamaš tridla belgijske kraljeve dvojice. Da se škandal kolikor mogoče prikrije, so se dogovorili, da princezinja ostavi palačo Coburg. Grof Keglevič je bil tudi objednem odvoljen in princ ga pozval na dvoboj. Da bi pa javnost o tem takoj ne zvedela, so dvoboj preložili za jedno leto. Borila sta se letos meseca marca v dunajski jahalnici. Princ Filip ni imel sreče v dvoboju, in bil lahko ranjen na roki. O vršehem se dvoboju so vedeli le dobro poučeni, vest o razporu zakona v hiši Coburg se je pa že dobro raznesla v javnosti. Najnovejše zadeve tega ročnega romana kraljeve hčere je že znan. Ko je nje ženska čast toliko trpela, se je princezinja Louiza najprej podala na posestvo kneza Thurn in Taxisa na Bavarsko in od tam lansko jesen odpotovala v Nizzo, kamor je sledil grof Keglevič. Princ Filip, kateri se je nasproti svoji ženi vedno tako skopega skazal in je nikdar ne dal novcev na razpolago, kar bi lahko storil glede njegovega precejšnjega premoženja, je je še poslednje doklade za življenje odtegnil, belgijski kralj se je razsrdil nad nastalim škandalom in zavrnil izplačevanje apanaže svoji hčeri in tako je ostala za vse leto vneta, in precej zapravljava princezinja v Nizzo na suhem. Da ima pa hči kralja Belgijcev tudi kredit, se ob sebi umeje in tako je naredila princezinja v kratkem času precej veliko dolga. Pripoveduje se tudi — vest je najbrže princ Filip prouzročil —, da je princezinja Louiza na menicah ponarejevala podpis nje sestre vdove predstolonaslednika Stefanije. Ko je bil pa kredit odzvet po sramotnej objavi v „Pettit Affiches“ po njenem lastnem možu, je odpotovala z grofom Keglevičem iz Nisse v Zagreb. Tam so jo prijeli in oddali privatnej blaznici doktorja Obersteinerja v Döblingu pri Dunaju, to početje pa je v Bruslju vzbudilo zavest, da je princ rabil silo, kar utegne priti še v razgovor v belgijske zbornice.

Drobnosti.

Umrla je po mučnej bolezni v New Yorku dne 16. t. m. jutraj ob 41. uro gospa Josipina Vremšak, rojena Dorn. Pokojnica je dosegla starost 33 let. Naj v miru počiva!

† Nadvojvoda Leopold. Na svojem gradu Hohenstein umrl je dne 24. maja nadvojvoda Leopold, general konjstva in imejitelj zagrebškega pešpolka št. 53, po mnogoletni mučni bolezni v starosti 75 let. Udeležil se je vojske leta 1848, 1849, in 1866. Leta 1880, je stopil v pokoj. Pogreba se je cesar osebno udeležil.

Umrl je v Ljubljani gosp. Ivan Kosler st. Pekojujnik je dosegel starost 80 let.

† G. Alojzij Gatsch, občeznani trgovec in posestnik v Kostanjevici, stotnik unif. meščanske garde itd., umrl je 1. junija ob polu 1. uri jutraj po kratkem trpljenju, prejemši svete zakramente, v 80. letu svoje dobe.

Mestna hranilnica ljubljanska. Meseca maja 1898 vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 687 strank 312.026 gld. 58 kr., 687 strank pa vzdignilo 299.549 gld. 42 kr.

Zgradba nove vojaške bolnice v Ljubljani se prične prihodoji mesec graditi v vodmatkem predmetji tik prehoda dolenske železnice. Ta stavba je bila za Ljubljano že nujno potrebna. Stari stavbeni svet bi rada odkupil mestna občina, a vojaški in finančni erar zahtevata od nje za to stavbišče uprav odensko ceno — blizu 200.000 gld. No, naj se pa prazen svet s — zrakom kapitalizuje!

Praznovrstvo koncem 19. veka. V Vodmatu pri Ljubljani so 1. junija „šac kopali“. Ne ponašajo ampak pri belem dnevu, ob navzočnosti mnogostevnih množic. Krojaškega mojstra Florijančiča žena je na svoje oči videla, kako je na Mrakovem travniku v Vodmatu rudeča žena ob svitu zelene luči skakala čez belega konja, in zidar Jos. Dolničar, ki je na glasu, da je že enkrat našel „šac“, je hitro uganil, da je tudi na Mrakovem travniku „šac“ zakopan. Združil se je s krojačem Florijančičem in tesarjem Sitarjem in domeničili so se, da izkopljejo zaklad. Da bi ne bilo preprirov in pravi, so ukrenili, da se dogovore s posestnikom dotičnega travnika. Žena je dovolila, da se izkoplje „šac“ toda s pogojem, da se izkoplje po dnevi in ne ponoči, ob uri duhov. Može se narediti „ris“ okrog mesta, kjer je ob svitu zelene luči rudeča žena skakala čez belega konja in začeli so kopati. Delali so, da je pot curkoma od njih tekel in dalo se meniti za zabavlje „brezverskih“ gledalcev, toliko manj, ker je okrog „risa“ zbrani mnogostevni ženski svet z intenzivnim zanimanjem opazoval njih delovanje. Može niso govorili, kajti kdor v risu stoji, ne sme ziniti besede, sicer izgine „šac“. Dogovarjali so se samo z znamenji. V tem, ko je eden kopal, je drugi s posvečenimi oljkini šibicami mahal krog sebe, kakor je kasneje rekel, zato, da ubrani hudiču prestopiti „ris“, tretji pa je z manjšimi šibicami delal križe. Ko je bila izkopana poldrugi meter globoka jama, je nastal slovesen trenutek. Eden kopačev je vzel dva magnet, drugi je prižgal blagoslovljene sveče, tretji pa je poskropil jamo z blagoslovljene sveče, tretji pa je poskropil jamo z blagoslovljeno vodo, potem pa je prvi spustil magnet v zemljo, češ, „šac“ ga potegne k sebi. Toda magnet se ni obrnil na nobeno stran, in končno je po mnogih poskusih Dolničar izjavil s trpkim glasom, da se je „šac“ pogreznil in sicer zato, ker so ga kopali podnevi in ne ponoči, in ker so nekateri gledalci prestopili „ris“. Može se je držal grozno resno in je odšel s svojimi tovarišami z zatrdilom, da je že večkrat „šac“ kopal in da ga bo še večkrat. Menda ima mož še več babjerskih somišljenikov, kajti ni še dolgo tega, kar so znanani ljudje na Štrlecevem svetu onkraj železnice ponoči kopali in vne razkopali. Kdo bi mislil, da žive v mestu koncem devetnajstega veka še taki ljudje!

Pričetek zgradbe vrhniške železnice. Prva lopata je pala, vrhniška železnica se že gradi. Prvo lopato je zasadil ljubljanski župan g. Iv. Hribar; dal Bog, da bi danes pet ali deset let proga se glasila: Ljubljana-Gorica!

Strela je udarila dne 31. maja ob 2. uri popoldne v poslopje kmeta in stacunarja Janeza Špolarja v Česnjicah pri Trebelnem na Dolenskem. Ubila mu je kravo v hlevu ter zanelila hlev. Ogenj se je kmalu razširil. V dveh urah je bil večji del poslopja vpepeljen. Škoda znaša okroglih 3000 gld., a mož je bil zavarovan le za 1000 gld. pri banki „Slaviji“. Zgoreli sta tudi dve svinji, dva voza, dokaj brinja in hrusek, iz katerih je pogorelec nameraval kuhati žganje.

Da niso ljudje res pridno in požrtvovalno gasili, in da ni padel dež, bi bila v nevarnosti vsa vas. Tudi od strela zadeta krava je zgorela. Rešili so pa konja in dve teleti.

Grajsčino Dol. Radoljo pri Bučki na Dolenskem je kupil gospod Kavšek v Ljubljani za 60.000 gld. Kacij 10 let sem so bile v tej grajsčini nastanjene nune Magdalenarice, ki so bile dole iz Zagreba. Zdjaj so se pa preselile v Studenice na Štajerskem, kjer je že nekaj let ta nunski red naseljen.

V blaznosti. Na binkoštno nedeljo je v Kočevji pri jutranji maši 45letna žena mestnega gozdnega čuvaja Schleimerja nakrat zblaznela. Napadla je kaplana Eppicha, ko je delil sv. obhajilo, mu raztrgala mašno obleko in skušala, mu izviti kelih iz rok. Navzočniki so prijeli ženo in jo izročili policiji. Poklicani zdravnik je konstatoval, da je žena zblaznela in je odredil, da se prepelje takoj v blaznico. To se je izvršilo, a le iz težka, ker se je žena ustavljala z vso silo. Sodi se, da so žalostne domače razmere in beda spravile ženo ob pamet.

Štajerske novice. V Imenem pri Podčetrtku 15. maja so našli mrtvo 31letno ženo Hel. Kovarič na travniku. Znano je bilo, da sta živela z možem v neprestanem prepiru, zбоk česar je mož na sumu, da zna več vedeti o načinu njene smrti. — V Mariboru so postavili delo zidarji in tesarji z 31. majnikom, ker jih delodajalci niso ušli, da bi jim zvišali plačo ter znižali dnevno delo za jedno uro. Stavke se je baje vdeležilo do 800 delavcev. — Dne 23. maja zgorelo je v Račjem pri Mariboru gospodarsko poslopje Franca Goričan. Škode ima 1500 gld., zavarovan je za 1300 goldinarjev. — Strela je udarila dne 26. maja pri Peggarn nad Gradcem v tovarno za dinamit; nastala je eksplozija, ki je raznesla jedno poslopje, ubila jednega delavca, dva pa hudo ranila.

„Hier!“ se mora reči pri kontrolnih vojaških shodih, ne pa „Tukaj!“ ali „Zde!“, sicer se more pripetiti človeku kaj prav hudega. Častniški namestnik 18. domobranskega infanterijskega polka, dr. Drbal, je pri kontrolnem shodu na dvakratni poziv kot Čeh odgovoril vedno „Zde!“, mesto da bi bil dejal v jedinozveličavni nemščini „Hier!“ Zategadelj je bil dva meseca zaprt in izgubil je poleg tega še svojo šaržo! —

Lakotni legar. Na Ruskem se je v sedmih vaseh gubernije Voronež in v mestu Svjatokrest, gubernije Stavropol pojavil lakotni legar. Ista bolezen se kaže bajtudi že drugod po Rusiji. Vlada se je začela truditi, da bi jo ustavila, a zamislila se je to pač precej prekasno. Beda vlada namreč že v prav mnogih provincijah notranje Rusije.

Nesreča pri pokopu. V Hanovru je peljal mrtvaški voz truplo neke deklice na pokopališče. Poleg ikave je sedela 11letna sestra in oče umrle. Naenkrat sta prihrumela dva električna voza, katera sta mrtvaški voz, ki je bil med njima, povsem razbila. Rakety je padla s truplom pod kolesa, 11letna sestra je bila ubita in oče obeh smrtno nevarno ranjen.

Požar v Carigradu. V predmestju Vukapar v Carigradu je minolo sredo nastal požar, ki je navzlic junaskim gasilcem upeljal 400 hiš, ki so pa večidel lesene, 94 trgovskih koč, 2 mošeji, 2 soli in malo tovarno. Mej požarom je divjal pravi orkan, tako da ognja ni bilo možno pogasiti. Več tisoč ljudi je sedaj brez strehe, dve ženski in četrto otrok pa so požrli plameni. Sultan je daroval takoj 500 lir (okolu 5000 gld.)

Osem oseb utonilo. Dne 27. maja je utonilo osem oseb na Dunavu, preko katerega so se hotele v hudi nevihti preplaviti. Mej njimi je bil tudi 84leten starček.

Nesreča na železnici. V Guetsch-predoru na Gotthardski progi, v bližini Luzerna, je delalo 14 delavcev. Ker se je približal vlak, so se delavci umaknili na sedno progo. Nakrat pa je prihrumel neki poseben vlak ter povozil 11 delavcev. 7 delavcev je mrtvih, trije so težko ranjeni, eden pa lahko. Vsi so očetje. Trupla so grozno razmesarjena. Lokomotiva je zanesla jedno truplo prav na Luzernski kolodvor.

Železniška katastrofa pri Belemgradu 30. maja se je pri Račji blizu Belgrada dogodila velika nesreča. Brzovlaka je prišel nepričakovano nasproti tovarni vlak; oddaljenost vlakov je bila premajhna, da bi se bila mogla ustaviti, ko sta se strojevodji ugledala. Treščila sta torej s toliko silo drug ob drugega, da je več vagonov skočilo s tira. Šest tovarnih voz je uničenih, tudi nekateri vagoni brzovlaka in oba stroja sta močno poškodovana. Ranjeno je samo železniško osojje, in sicer nekateri jako opasno drugi pa menda ozdravijo.

Nevesta kot dobitke v loteriji. V Smolensku ter vsaj provinciji se vsi štirikrat na leto čudno srečanje. Jedin dobitke je mlado, lepo dekle; vsaka srečka velja 1 rubelj, izdajo jih pa 5000. Svota 5000 rubljev, katere iztržijo za srečke, je objednem dotedaj dekleta. Kdor dobi srečko, poroči se torej z oim dekletom ter dobi 5000 rubljev. Ako mu dekle ne ugaja, prepusti jo lahko svojem prijatelju, seveda z doto vred. Ako pa nevesti ženi ne ugaja, delita si 5000 rubljev ter se potem zopet razstaneta. To se zgodi navadno!

Plemenit sodnik. V Londonu je neki revež ukradel bogatemu peku, ko tega ni bilo v prodajalni hlebček kruha. Pek pa je reveža takoj ovadil. Seveda so reveža zaprili ter ga postavili pred sodnika. Ko je revež sodniku povedal, da je bil stišeno lačen in da je bila prodajalna polna velikih in malih hlebcev, ga je sodnik izpustil. Peku pa je dejal: „Vi, debeluh in bogatin, ali Vas ni sram, da ste ovadili lačnega reveža radi malovrednega hlebčka? Pravica je pač na Vaši strani, a pravičnost in človekoljubnost ne. Videli ste, da so poslušalci za tega reveža mej obravnavo nabirali milodare v klobuk, ki se je ponudil tudi Vam, a dali niste revežu niti bora. Vi ste torej tudi neusmiljen! Že zato zaslužite kazen, a odpuščena Vam budi. Neki zakon kraljice Elizabete pa veleval, da naj se obsodi pek, ki zapusti svojo prodajalno in daje s tem lačnim ljudem priliko krasti, na 24 ur zapora. Vi ste svojo prodajalno zapustili in s tem tega reveža, ki se Vam še sedaj ne smili, zapeljali k tatvini. Obsodjeni ste zategadelj na 24 ur v zapor.“ In debeluhasti bogatin je moral v luknjo, revež pa je odšel svobodno s svojimi milodari, katerim je priložil še sodnik lepo svoto.

Listnica uredništva: Rojakom odposljemo sedaj za \$40.90 100 gld. avstr. veljave, pridejati je še 20 centov za poštnino, ker mora biti denarna posiljatev registrirana.

Podpisani praznujem dne 26. junija 1898. svoj 40. rojstni dan in 25letnico svojega premožanskega dela ali črnega dijamanta, zato povabim vse bližnje rojake, da pridejo v moje stanovanje na kozarec piva in se razvedrimo, ostale rojake pa širnej Ameriki pa srčno pozdravim.

JOHN KRUSCHITZ, Crawford Co., Frontenac, Kans.

Ker je gospod John Kruschitz I. predsednik avstrijsko-slov. bol. podpornega društva mu vošimo imenu društva na njegov rojstni dan: da bi se mnogo let med nami bival kot načelnik in dobro svoj poklic izpolnjeval.

ODBOR avstrijsko-slov. bol. podp. društva v Frontenac, Kans.

Naznanilo.

Ako je komu pokojni Janez Škufca kaj dolžan ostal naj to meni naznani in dokaže v teku meseca dni.

FRANK PAPESH, 2008 Calumet Str., Calumet, Mich.

Opomin.

Zelo nerad se bavim po časniki z mojimi rojaki in jih opominjam v vplate njih dolgov, a ker se ti nič ne zmenijo za svoje dolgove, moram jaz njih opominjati na njih dolžnosti. Ti nepoštenjaki so bili pri meni na hrani: MARKO ARH, dolžan \$92.92, ANTON DURNIK \$41.70 oba doma iz Velicega Mršovega Sv. Križ pri Kostanjevici; MATIJA VODENICAR \$27.07, doma iz Vodenice pri Kostanjevici; JOŽEF SMEREKAR \$99.39, doma iz Zaticine pri Sent Vidu; JOŽEF AUGUSTINCIC \$37.31, doma iz Malih peje pri St. Vidu; JOŽEF IREN \$15.65, doma iz Trebnjega; FRANK KLEMENCIC \$12.85 iz Novomeske okolice; FR. STARC \$16.75, iz Spodnje Slivnice pri Grosupljem. Na te ptičke opozorujem vse rojake, da ne bodo zopet za druge žule lenobo pasli. Ako kdo rojakov več za naslov kakega teh rojakov, prosim, da bi mi ga naznanili.

Z spoštovanjem FRANK LINC, 1055 St. Clair Str., Cleveland, O.

VELIKI „PIC-NIC“.

Rojakom naznanjamo, da priredi kranjski „SOKOL“ v soboto dne 2. julija 1898. popoldne

„PIC-NIC“

v Seenu Park, to je v Rocky-River (West Side). Do tja se pelje z St. Clair caro. Udeležiti se vsakdo lahko z svojo družino, ker se lahko mlado in staro dobro kratkocasi in zabava. Tiket velja 25 centov. Kdor tikit prejme, kupi, plača potem samo polovico vožnje, kadar se na „karo“ vsede plača 5 centov od osebe, kadar konduktor vdrugič nove pobira naj odtrga presekani tikit in s tem plača; ravno tako nazaj domu, ostali mali tikit za polovico vožnje, ko konduktor vdrugič pobira, pa je treba plačati 5 centov. Toraj stane vsa vožnja 10 centov tja in nazaj od osebe.

Ako kdo nema časa po dnevu, lahko pride zvečer na „pic-nic“, ker trajal bode pozno v noč.

Povabili smo tudi bratskega českega „Sokola“ in upamo, da nam bodo pomagali pri telovadbi. Vse rojake vabimo k obilni udeležbi in jih opozorimo, da tikete naprej kupijo.

Tiketi se dobé pri gg.: Georg Travnikar, 1018 St. Clair Str. John Grdin 877 St. Clair Str. John Stanko 1706 St. Clair St. A. Schneider 1195 St. Clair St. John Posh 210 E. Madison Ave. John Hrovat 219 Wilson Ave. Anton Kresse Wilson Ave. John Kraker, 1185 St. Clair Str. Pavl Kekič, 876 St. Clair Str.

K obilni udeležbi se priporoča vsem rojakom

„KRANJSKI SOKOL“. CLEVELAND, O., 20. junija 1898.

Opomin

vsem onim, kateri so bili pri podpisnem na stanovanju in hrani in v slabih časih imeli polne usta obljub, ko so se pa časi nekoliko zboljšali so jo ubrali na vse vetrove, nekteri celo po noči skozi okno. Vsakdo ve, da nemoremo pogrešati težko prisluzenih novcev. Posebno opozorujem te rojake; da poravnajo svoj dolg, ker jih že štiri leta zastoj čakam: Jože Rus za \$32.56, Janez Perko \$18.67, Anton Kastelic, po domače Primc \$58.18, Miklavž Merkič \$76.98, Matija Zgone \$45.80, Frank Mihle \$9.76, Stare iz Račne \$18.71, Kocijan \$10, Ignac Ečul \$64.44, Rakaj \$4, Jakob Cimperman \$2.40, Sel iz Zagorice \$6. Ako je kakomu rojakov znano bivališče, kterege navedenih prosim, da mi naslov naznani. Želim le, kar mi gre, a to odločno. Drugi boardsbosi naj si pa te ptičke zapomnijo. Janez Novak, 1528 St. Clair Str., Cleveland, O.

Francoska parobrodna družba Compagnie Générale Transatlantique. Direktna črta do HAVRE - PARIS SVICO - INNSBRUK (Avstrija).

Parniki odplujejo vsako soboto ob 10. uri popoldne iz pristanišča Str. 42 North River, ob Morton Street:

La Navarre	25. junija.
La Bourgogne	2. julija.
La Touraine	9. julija.
La Navarre	16. julija.
La Bretagne	23. julija.
La Gascogne	30. julija.
La Bourgogne	6. avgusta.
La Navarre	13. avgusta.
La Champagne	20. avgusta.
La Touraine	27. avgusta.

Glavna agencija za Zjed. države in Canada: 3 BOWLING GREEN NEW YORK.

Mestna hranilnica ljubljanska

obrestuje tudi nadalje hranilne vloge

po 4%

brez odbitka novega rentnega davka.

Denar — tudi ameriški — se jej lahko pošilja naravnost ali pa s posredovanjem „GLAS NARODA“.

F. Sakser & Co.,

(„GLAS NARODA“)

109 Greenwich Street, New York.

Prodaja PAROBRODNE in ŽELEZNIŠKE KARTE na vse strani sveta po izvirnih cenah.

Pošilja denarje v STARO DOMOVINO in HRANILNICE; rojakom preskrbi POBLASTILA in druge stvari.

Josip Losar
v East Helena, Mont.
priporoča svoje

grocerijsko blago

kakor tudi OBLEKO, OBUVALA za moške, ženske in otroke. Dalje: VINO, FINE SMOCKE in ŽGANJE in KUHINJSKO OPRAVO. Vse prodajam po najnižji ceni.

HOTEL VIENNA

JOHN BREDL, prop.

358 Ohio Str., Allegheny, Pa., toči fina vina, likerje in prodaje dobre smodke.

Posestnik je avstrijski Nemec, rodom Čeh. Toči dobro EBERHART in OBER PIVO.

Dobro prenočišče za potnike.

G. MARTINI

na 5. ulici v Red Jacketu, Mich.,

je odprl

VELIKO TRGOVINO

in prodaja na DEBELO (wholesale) raznovrstna CALIFORNIJSKA in druga VINA, ŽGANJE in LIKERJE raznih vrst, SMOCKE in pipe. Slovenske trgovce vabi, da pri njem kupujejo NAJBOLJŠE BLAGO NIŽJI CENI.

BENZIGER BROTHERS

36-38 Barclay Street, New York.

TOVARNARJI

potrebščin za katoliška društva.

Posebnosti naše hiše so:

regalije (društvena znamenja).

Zastave, bandera, prepasnice in redovni znaki.

Sablje,

rožnice,

čelade,

čepice,

zavilane rokavice,

rokavice itd.

Vse to napravimo natanko po predpisu raznih društev.

Zlate in srebrne kolanje naša specialiteta.

Ustanovljeno:

New York, 1873. Cincinnati, 1880. Chicago 1887.

JOSIP SOTLICH

priporoča svojo

TRGOVINO

z grocerijami, razno obleko, posebno delalno obleko in obuvalo za rudarje; obuvala za moške, ženske in deca; hišno in kuhinjsko opremo; klobuke, spodnjo obleko itd.; itd.; dalje svojo

mesnico,

v kateri je dobiti vsakovrstno sveže meso, kakor tudi prekajeno meso in fine kranjske klobase.

Prodajam

parobrodne in železniške listke

za vse črte in vse kraje iz Amerike v staro domovino, ali iz stare domovine semkaj.

Dalje pošiljam novce v staro domovino hitro in ceno.

Kot agent parobrodskih družb poslujem že 16 let.

Priporočam se vsem rojakom

Josip Sotlich,
CALUMET, MICH.

Rojaki, podpirajte domačina!

KNAUTH, NACHOD & KUEHNE

No. 11 William Street.

Prodaja in pošilja na vse dele sveta denarne nakaznice, menjice, in dolžna pisma.

Izposljuje in izterjuje zapuščine in dolgeve.

MAURIN & BANO

418 Pine Str., Calumet, Mich.,

DOMAČA POGREBNIKA

se priporočata

Slovenec in Hrvat za vse potrebne opravke o priliki smrti, bodisi oskrbljenje okusnega mrtvaškega odra, maziljenje trupla, ureditve ves pogreb, preskrbita krste po želji in grobišče. Zalujoči nemajo skrbeti za nobeno stvar v takej priliki. Vse to napraviva ceno in zelo fino. Na razpolago imava lepe vozove, ktere priporočamo za krste, poroke in druge prilike. Priporočaje se vsem Slovincem in Hrvatom znajujeva se z veleštovanjem

Maurin & Bano.

JOHN GOLOB,

izdelovalec

umetnih orgelj

se priporoča za izdelovanje in popravilo KRANJSKIH HARMONIK Cena najcenejšim 3glasnim od \$25 naprej in treba dati \$5 „are“. Boljše vrste od \$45 do \$100. Pri naročilih od \$50 do \$100 je treba dati polovico na račun. Glasovi so iz jekla, trpežni za vse življenje. Delo garantirano in prva poprava brezplačna.

JOHN GOLOB,
203 Bridge Street, JOLIET, ILL.

HOTEL

Warenberger

J. STREIFF & CO., lastnika

130 Greenwich Street, New York

(v bližini tiskarne „Glas Naroda“).

V našem hotelu ostanejo navadno Slovenci dohajajoči iz Avstrije.

Dobra postrežba po nizkej ceni.

Prodajamo

parobrodne in železniške listke

po najnižjih cenah.

Slika predstavlja

srebrno uro

z jednim pokrovom na vijak (Schraube), na katerem je udelana zlata podoba, bodisi: lokomotiva, jelen ali konj, in stane z dobrim, Elgin kolesovjem

na 7 kamnov samo... \$13.50

in na 15 kamnov samo \$15.00

Na zahtevanje se razpošiljajo ceniki frankovani.

Poštena postrežba in jamstvo za robo je moje geslo.

Za obilo naročbe se priporočam z vsem poštovanjem:

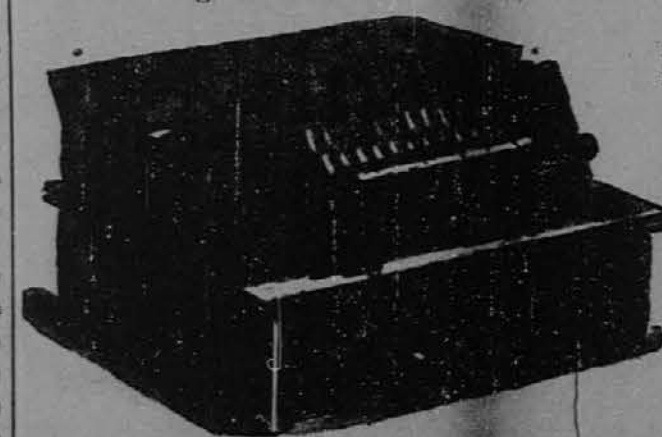
Jakob Stonich,

89. E. MADISON STREET, CHICAGO, ILL.

THE STANDARD GEM ROLLER ORGAN

to je čudo sedanjosti.

Igra nad 300 komadov. Vsako dete zna igrati.

je čas si omisliti ta instrument. Pošljite nam \$3 in mi vam pošljemo in instrument, ostale \$3 plačate pri sprejemu. Imamo na tiscce pripoznalnih pisem.

Veseli me, da imam tako dober organ. Iv. Cernič. Organ, dobil, ravno tak je, kakor popisano. Provroča, da dekleta plešejo, Sim. Novak.

Jako pripraven za darilo. Zelo čapade. C. Justan.

Dvojne cene je vreden kolikor sem zanj dal, boljsega ne bi dobil. Rud. Pochauer.

Toplo priporočam organ vsem prijateljem godbe. Tom. Klanc.

V mojo prodajalno vabi kupca. Kraškočas ure. Ad. Jersich.

Denar zaslužim z organom. Val ga ljubijo. John Zoblich.

Naslov: STANDARD MANUFACTURING CO., P. O. Box 1355.

45 Vesey Street, New York.

Podpisani priporoča vsem Slovincem svoj krasno vrejani

Hotel Florence

177 Atlantic Ave., Brooklyn, N. Y.

Vedno bodem točil razno izvrstno sveže pivo, posebnost pravo importirano plzensko pivo, fina vina; izvrstne smodke in okusna jedila bodem dajal vsem gostom proti zmerni ceni; na razpolaganje je lepo

kegljisce.

Posebno se priporočam rojakom za razne svečanosti, veselice, poroke itd., ker storil bodem kar je v moji moči.

Slovinci obiščete me obilokrat!

Svoji k svojim!

Se spoštovanjem

Frank Gole,

hotelir 177 Atlantic Ave., Brooklyn, N. Y.

Ustanovljena 1884!

THE CARNIOLIA CIGAR FACTORY,

F. A. Duschek, lastnik.

Priporoča posestnikom Beer Salonov in grocerijskih prodajalnic vsakovrstne fine smotke (Cigars) po jako nizkej ceni. Edini izdelovalec: FLOR DE CARNIOLIA ali „Kranjska lepota Cigars“ z barvano sliko.

Zaloga izvrstnih dolgih viržink z slamo.

Na zahtevanje pošiljam cenik (Price list).

Naročila se vestno in točno izvršujejo.

Uzorce (Samples) kakor tudi večja naročila pošiljam po Expressu prosto in se pri sprejemu nič ne plača, ako se mi gotovi novci, Money Order ali chek pošlje z naročbo vred. Novci se tudi lahko odpošljejo na „Glas Naroda“. Moj naslov je:

F. A. DUSCHEK

328 E. 70 STR.

NEW YORK, CITY.

Svoji k svojim!

Spretni agentje se sprejmo proti ugodnim pogojem.

HRVATSKE DOMOVINE SIN

glasoviti in proslavljeni zdravnik

Dr. G. IVAN POHEK

sedaj nastanjeni zdravnik na

So. East corner 10. Walnut Str., KANSAS CITY, MO.

kateri je predsednik velikega nemškega vseučilišča ter predsednik zdravniškega društva in jeden najpriljubljenejši zdravnik zaradi svojih zmoglosti pri tamošnjem ljudstvu,

priporoča se slovenskemu občinstvu za zdravljenje vsakovrstnih notranjih kakor tudi vnanjih bolezni.

Dr. G. IVAN POHEK,

jega rojaka Dra. Gjura Ivana Poheka. On je na

stotine in stotine

nevarno bolnih oseb ozdravil, posebno pa mu je ljubo pomagati svojemu rojaku in bratu, po krvi in rodu.

Dr. G. IVAN POHEK

se je pokazal izredno nadarjenega pri zdravljenju žensk in otrok: v tem je nedosegljiv.

VSİ ONI,

kateri nemorejo osebno k njemu priti, naj opišejo natanko svojo bolezen, kako stara je bolezen, in on odpošlje takoj zdravilo in navod, kako se zdraviti. V slučaju, da vidi, da je bolezen neozdravljiva, on to pove dotični osebi, ker neče da bi kdo trošil po nepotrebnem svoj krvavo zaslužen denar.

NASVETE DAJE ZASTONJ.

Vsa pisma naslovite na:

Dr. G. IVAN POHEK,

So. East 10. Walnut Str.,

KANSAS CITY, MISSOURI.